

Egyetértés és Magyar Ujság

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

Budapest IV.

megyeházánál 9. sz.

hova a lap szállami részét

illett minden küldemény

küldendő. — A küldem-

nyek csak börtönben fo-

gadtatnak el.

Kéziratok csak rend-

kívül esetben küldetnek

visza.

Kiadó-Hivatal:

Budapest, IV. Megyeház-

án 9. sz.

Vodtner F. nyomdájában

Előfizetési díj:

Vidékre postán vagy hely-

ben háhozó díjra

Egy évre 20. —

Félévre 10. —

Negyedévre 5. —

Egy órára 1.80

Egy szám 3 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos

petitor egyszeri hirdetés

12 kr. többször 10 kr.

Bélyeg minden hirdé-

tésért külön 30 kr.

Nyilttár: 6 hasábos sor

30 krajczár.

Árftolyam

véve kínálya

80.75 87. —

80. — 86.25

85.50 85.75

101.80 102. —

173. — 175. —

véve kínálya

5.24 5.25

8.10 8.91

18.90 18.91

111.70 111.90

44.00 44.10

441 este.

án 12.30 ájfel.

ni vasat.

reggel 12.19 ájfel

13.40 n. 7.50 reg.

4.757 d. e.

v. 3.18 ájfel.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

delélt.

Felhívás.

Azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végével lejárt, — tisztelettel felkérjük előfizetésük mielőbb megújítására hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjen.

Előfizetési feltételek

„EGYETÉRTÉS ÉS MAGYAR UJSÁG”-ra.

Júli—szeptember évnegyedre . 5 frt. — kr.
Júli—szeptember félévre 10 frt. — kr.
Egy órára 1 frt. 80 kr.

Az előfizetési pénzek s utalványok az „Egyetértés és Magyar Ujság” kiadóhivatalának Vodianer nyomda, megyeházánál 9. szám alatt küldendők.

A magyar kereskedelem és az önálló vámterület!

A bécsi világiállítást alkalmával az ottani gabona-tözde egy saját gabona kiállítást rendezett, a melyben igen gondosan voltak a különböző magyar buza fajok, sőt az egyes vidéki válfajok is minőségi különbözet szerint nagy edényekben feltüntetve.

Ha a céltázas elhelyezést nem észleltem volna, nem tudnám, hogy miért szerepeltek ott a nagyszámú idegen, nevezetesen az orosz fajok is; ha a rendezés kettőt nem tüntetett volna szemünk elé: t. i. a bécsi piac világiállítást negyedszázadát, és a semmi más nemzettel nem törődő osztrák csomopolitizációt, a mely itt egész a tündérszerű volt; mire a mennyiben Magyarország mint osztrák provinciának sem volt külön helye, s csak a községek nevéiről ismertünk magunkra.

Kéthöz remélt ért a kis Ausztria, s azt íti is bizonyította: az osztrák kétféjű sas gyomrába a többi országok czimereit bekebelezni, s azoknak egyéniségeit elmosni; de minden föltűnő Bécs városának minden oldalra kiterjedő fonhatóság megállapítása és megőrzése; világkereskedelmi jelentőségét megállapítani. Ezt melynek érzék az ipar szempontjából, de nem kevésbé éreztetik pénzügyi és kereskedelmi tekintetből is. A kép, melyre hivatkozom, annál fájdalmasabb nyomot hagyott lelkemben, mert ez elenyésztette a mi fővárosunk minden jelentőségét, s a kereskedelmi létezését is. Ehez járult a magyar gazdasági osztály kuszált helyzete, s ezáltal kisszerűsége.

Ha erre valaki azt mondaná, hogy Bécs otthon volt, Budapest távol esett; annak azt kellene felelnem, hogy gabona termő helyeink s a budapesti gabonacsarnok semmivel sem voltak távolabb, mint p. o. erdészet kiállítási tere nálunk helyei, s még is ez utóbbi osztály az egyedül uralgó magaslatra vergődött, nehezen szállítható óriás tárgyaival; mert még a fakereskedés terén Bécs uralma nincs fölül helyezkedve; majd meg lehet még ez is.

Minden nevezetesebb kereskedelmi cikkeink megjelentek, hogy nemcsak fejtünk, de bizonyos tekintetben derünk is Bécsben van, s hogy a magyar nyertermények főpáca legfőbb kereslet helye, erőltette a gyáripar és a kézművesek természetes minőségében van Bécsben.

Ez magában véve, ha már megvan, kevesebb hazafias aggodalmat okozhatna: ha hogy ezzel Bécs ragaszkodása biztosítva volna, s legújabb vasuti cartell-szerződés által még élénkebb szint nem nyerne azon körülmény, hogy Bécs igen hajlandó mással kacserkődni, a mig a magyar kereskedelem az ő falai között csak pária szerepet él. S mikor történik mindez?

Mikor mi Ausztriával a legjamborabb, legodaadóbb házasságot, a legmelységesebb vám és kereskedelmi szerződést éljük; midőn egyéb terheit megosztjuk, midőn ezt elvállván itthon legszükségesebb u. n. cultur kiadásainkat részben sem fedezhetjük; midőn már arról is kellene gondoskodnia, hogy adó és térherviselési képpességünk ő miatta valahogy végték ki ne merítették. Azonban hogy erről ő soha sem gondolkodott, példa rá a főnebbi kereskedelmi körülmény is.

A főnt kereskedelmi kiskorúság vagy még inkább nyomorúság annyira nem új, annyira bele ment kereskedelmünk vérebe, hogy maholnap a magyar kereskedő világ nem is akar Bécs tudója nélkül létezni. Ezt pedig istentnkre meg kell izlelnie, ha velünk együtt el nem akar ényezni.

Igaz, hogy boldogtalan vámpolitikánkat nem a kereskedők, hanem inkább gondatlan életet kereső államférfaink kovácsolták; de az utóbbi években a magyar kereskedők azon része, a melynek Bécs a Mekkája, nemzetellen világpolgári szemlésekkel, magyartalan idegen méltviségek mással szomjazni látszottak a főnebbi kereskedelmi politikák.

Magánérdekek sem hiányoztak, a mennyiben majdnem azon kereskedők, a kereskedelmi üzlet talhajtott fokozatával, midőn pénzereskedők lettek, a bécsi osztrák nemzeti bank

gaenseiként magas közvetítési kamatokat élveztek, a Magyarországra hozott kölcsön műveletek folytán. Egyik visszasság a másikat szállta, s kölcsönösen örögbíttete.

A szegényedő ország első és legnagyobb kölcsön keresője, az állam is rontotta az egészséges pénzügyeket, de nem kevésbé közredolgozott a baj örögbíttetére nézve, a mi Bécsbe helyezett kereskedelmi politikai ferde sulypontunk.

Ehez járult, hogy a magyarországi idegen szellemű kereskedelmi közegek oraculuma, Falk Miksa az ő lapjával a „Pester Lloyd”-al soha specialis magyar nemzeti kereskedelmi politikát nem követett, s magát az önálló nemzeti jegybankot s még inkább a vámtérületet egész napjainkig agyrémnek tüntette föl.

A magyar táblalibor politikát negyöző „Pesti Napló” modern doktor professor köpenyéből ugyan mindig kilógott a nagy tajtpipa és a dohányszakos sallangja; mindemellétt folytonos halvány másolata maradt a föntírt német társának. Doktor volt ő is.

Még többet kell mondanom: Kautz, nemzetgazdaságtana által tanodánkba is bevette és beette magát a közös kereskedelmi politika. Innen van, hogy ma a vészek fejünkre tornyosulása pillanatában, pártfelegylen béköiba vert magyar saját nagy része nem tud a kérdésben lábra állani.

Innen van, hogy a nyomor annyira második természetűkké lett, hogy a magyar szakminiszter, kereskedelmi rázkódástól remeg, a midőn mi kereskedelmi politikánknak Bécs fonhatósága alóli emancipációjáról beszélünk.

Föltéve, hogy lehetnének kereskedelmi rázkódásaink, nem-e Bécsből kellene a bajt várunk, s nem-e épen a község által? Nem-e onnan jött a mostani is?

De ama dolog ez idő szerint új alakban nem fenyeget bennünket; a baj megvan, nagyobb nem is lehet! A halva fekvő kereskedelmet nem kell a rázkódásoktól felteni.

Kereskedelmünk helyzetét bővebben esetenai nem ez időre való; mert keserűségeket kavargatni nem vezet célhoz. De igen is kell az általános állapotokat nagyobb vonásokban vázolniuk.

Évek óta a bőtermést lessük, ezt lesi Ausztria is, a mi bőterméstünk. Igen, de ezzel a sovár várakozással természetünk meg nem javul. Földmivelésünk nem kulturálódik, ezt csak a műipar képes kulturálni, s ezt csak az önálló vámtérület képes eszközölni.

A gyarmati kereskedés az időjárásához van kötve; caravanoknak való üzlet az ilyen kereskedés biztos belterjes kereskedelem nélkül. A gyárak közötti belkereskedelm és üzletélet, az egymást lüktető erő, minden gyarmat országban hiányzik. A nemzeti kereskedelmet, csak a kifejtett belkereskedelem lát-hatja el biztos támpontokkal. Biztos belkereskedelm csak önálló központtal és gyáripar éllel bír országban létezősülhet és állhat fenn.

Mindezeknek összetartó gyűrűje az önálló vámtérület. Elég, ha e tekintetben a kívánalmaknak ellenmondó körülményeinkre utalok.

Azt kérdezem: minek építettünk mi Budapesten az ország kiszivattyozott pénzárának fölsoleges terhére két öszezéköt vasutidat, ha e város nem lesz kereskedelmi központ? Mit tartunk drága vámházunkban, a közös vámtérület? Mi fog történni az áru lerakó helye-lyel? Hisz Budapestnél egy élénk vidéki vasuti körözt központ semmivel sem lesz élettele-nebb.

Mire sietünk a tengerhez? Mire való volt a fumei hegyeket egy semeringi példa után fumei vasutunkkal ily irtoztos áldozatok árán megmászunk? Ha azon első b o r a szél, — a mely vonatunkat a mlységbe dobt, — nem eléggé figyelmeztetett volna erőfeszítésünk egyoldalságára: elvárjuk a más o d i k a t, mely ezen egész nagy áldozatok hosszú sorát a sugár-út palotáival fenyegeti?

Egész nemzeti létünknek teszi kérdésessé! Midőn honatyáink a sugárt költségeit megszavazták, már akkor mondtam: hogy ön-álló kereskedelmi politika, magyar consulatusa, magyar tengeri lobogó kell, hogy az ön-álló magyar kereskedelem följáuljon. Erre nem kell várost építeni; erre önmagoktól emel-keudnek a városok. Központot nem lehet alkotni. — Ahhoz önállóság kell csupán.

Hogy mi építi föl a kereskedelmet inkább, a látszólagos képzelti gát, a vámhátár, vagy a külön vámtérület: arra ott van Hollandia, de legerősebben Amerika kereskedelmi törté-nete. Semmi nem rendítette meg jobban a belkereskedelmet, mint a vámtérleket elhagyása. Semmi nem erősítette meg jobban, mint a vámtérleket fölemelése. A bukott bankokat is ez élesztette föl.

De hisz mit beszélék én!? Nem is a kereskedelmet látják a mi államférfaink első sorban szemök előtt, hanem a gyarló politikai helyzetet.

Innen van, hogy a földmivelést is féltik és veszélyeztetetnek állítják az önálló vámtér-ület által.

No erre épen az önálló kereskedelmi politika előnyeinek fejtegetése közben kell jut-nunk. — Erről jövőre.

Bakay Nándor.

Ma dében kezdődtek — írja a „P. N.” — a miniszteri tanácskozások azon ügyeket illetőleg, melyek egyrészt az Ausztriával folytatandó levő tárgyalásokat, másrészt az országgyűlés elé terjesz-tendő javaslatokat illetik. A mai tanácskozásban az összes miniszterek részt vettek a távollevő Szende és Perczel urak kivételével. Szende meg pényha hétfő távol maradt, Perczel augusztus 2-ig vett szabadságot. A minisztertanács legközelebb foly-tattatni fog.

A „K. Népe” írja: Perczel Béla igazságügyminiszter vissza-lépsi szándokát, mint fővárosi körökben beszélik. Tiszta belügyminiszter támadásai érleltek meg annyira, hogy Perczel most már semmi szin alatt se hajlandó társazját továbbra is megtartani. Tiszta belügyminiszter ugyanis szemrehányást tette az igazságügyminiszternek, hogy nem tett erélyes lépéseket az iránt, miszerint a törvényszéki tisztviselők kormánypartit és ne jobboldali ellenzékire jutottak szavazatok. Tiszta kijelenté, hogy ő erről győződött meg s a főispáni jelentéséből is képes kimutatni, hogy a törvényszéki tisztviselők nagy része jobboldali ellenzékire jutott szavazott. Tiszta, mint mondják, Trefortot is megtámadta a clerus magatartása miatt. S azt állítja, hogy a kapság működött volna legelőnebben a jobboldali ellenzék jelöltjei mellett. A közoktatási miniszter u azonban kizúdosás szerint kevésbé érzékeny, mint kollégája az igazságügyminiszter s így Trefort és Tiszta közt ez ideig még nem került kenyérfő-rese a dolog. Tiszta említett észrevételei óta némi feszűtség uralkodik közte és Trefort között.

Mindebből egy szó sem igaz — írja a „H.” — ma esti számában — Perczel visszalépsi szándoka — ugyan — nem mai keletti s a választásokkal, vagy a kormány tagjai között — soha, egy kérdés-ben sem létezett — egyenetlenségél mi öszezéköt-tetésben” sincs.

„Egy hazafai” a „K. N.”-ben intézi emez interpellációt a belügyminiszterhez: Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, miként aján-lata nyomán a közelebbi, kizűvezett főispánok között oly egyén is találtatik, ki nyilvános erőszakoskodás és sikkasztási bünté-nyekért kereset alatt áll? Ha igen: mikép lehetett oly egyént ajánlani kinevezés végett, ki a törvényszék előtt ennyire compromittálva volt? Ha nincs tudomása: szándékozik-e a belügyminisz-ter u végére járni annak: melyik főispán áll nyilvános erőszakoskodás és sikkasztási büntényekért kereset alatt? Végre ha sikertelen a belügyminis-ter urnak a törvényszékek kihallgatásával, vagy más uton kinyomozni ezen körülményt: mit szándé-kozik tenni?

A fővárosi tanács eme felhívást intézi a fővárosi lakosaihoz: Minthogy a közadók nem folytak be azon mérvben mint ezt az 1868. évi XXI. t. cz. 12. §-a az adózókra nézve rendeli: en-nel fogva s hivatozásból a német. m. kir. pénzügy-miniszter ur folyó év július 6-án kelt 35965. számú m. rendeletére a főváros összes adózói ezennel fel-hivatnak, miszerint régi adóhátalraikakat, nem kü-lönböztetve az 1875. évi I. és II. negyede esedékes és máig lejárt részleteket a kerületi adópenztárakba 8 nap alatt mulhatatlanul be kell fizetni; mert ellenke-ző esetben az idézett t. cz. 63. és 64. §§-ai alapján az adóvégrehajtási zálogolás és árverés fog alkalmazá-sába vétetni.

Továbbá felhivatnak az adózók, hogy az 1875. évi III. negyede régi adóhátralékokat folyó év augusztus 15-ig okvetlenül befizessék; végre azok, kiknél az adótorozás biztosítására már zálogolás is eszközöltetett, felhivatnak, hogy adóhátalraikakat azonnal törlesszék, különben a lefoglalt ingók hatóságí grizet alá elhurdatni s elárvereztetni fognak.

Megjegyeztük még, hogy a főváros adóbe-hajlati közegei fenidézett rendelet folytán szigorú és erélyes eljárásra utasítottak és reméli a tanács miszerint a főváros adózói a költéséges kényszer-rendszabályok alkalmazását be nem várva köztár-tasok pontos és lelkiismeretes lerovását tekin-tettel a haza halogatást nem tűr pénzügyi helye-zetere legszigorubb hazafői költésességüknek eme-rendik, melynek teljesítésében magukat az orszá-g többi adózói által tulszárnyaltatni nem engedendik.

Kelt Budapestben, a fővárosi tanács 1875. évi július 17-én tartott üléséből.

Két kizárás az ügyvédi kamará-ból. — A budapesti ügyvédi ka-mara részéről ezenel közhírré tételek, miszerint Bakos János és Ráczkai György és kamarai tag, a budapesti ügyvédi kamara fejelemi bíróságának f. évi apr. 21-én 32. feje. kelt határozatával az ügy-védesség gyakorlatától felfüggesztetett. Budapestben, 1875. július 12-án. A budapesti ügyvédi kamara fejelemi bírósága.

Az aradi ügyvédi kamara által köz-hírré tételek, miszerint Jancsovits Imre szarvasi illetőségű elmebeteg ügyvéd elmebetegsége idejére az ügyvédesség gyakorlatától felfüggesztet-ven, részére gondnokul Jancsovits Péter szarvasi ügyvéd rendeltetett ki.

A közjegyzői intézmény f. évi aug. 1-5 napján lép életbe. A kinevezett váltójegyzők eddigi hatáskörüket továbbra is megtartják ujak azonban már ki nem vehetők. A váltóútasok felvételére jogosított közegek mostani száma (42) 9-el szaporodik, mert a kinevezett 12 közjegyző közül csak Gorov Antal volt v. l. jegyző. Ehez képest aug. 1-től kezdve a váltóútasok felvételére Budapestben 51-en lesznek jogosítva. A váltó jog-tól legnagyobb része átvált évre nem vesz fel újat, mindazáltal ezen gyarkoló váltó ügyvédek nézve igen megtisztelő címzről lemondani közülük mind-egyed egynek kívánt. S innen az aránytalan nagy szám.

A „Kelet-Népe” a bankkérdés állítólag közeli kilátásba helyezett megoldásról szólva így ír: „Nyomorultabb pénzügyi politikát még nem látott a világ, mint az volt, melyet a magyar pénzügyminiszternek a bankkérdésben folytattak. Egy cseppet sem csodálkozunk, ha e politikai jámbor kísérleteire Bécsből mindannyiszor maró guny volt a felelet. E politika quint-essenciája az volt: kikönyörögni a nemzeti banktól bizonyos quasi-autono-miát; kikönyörögni pusztá kérésekkel, a nélkül, hogy a magyar miniszter azon faktorok közül, melyek a magyar jegybank felállítására megkívántak, csak egyetlen egy felett is rendelkezett volna. Igaz, elég szerény volt a magyar miniszterek követelése mindenek is az általuk követelt vívmányok közt a nemzeti bankjoga kapusának magyar nadragja s köcsagos kalpagja kétségkívül a jelen-tékenyebbek közé tartozott volna. A bécsi nemzeti bank azonban ezeket a „nesze semmi

